

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการรู้ สารสนเทศตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานและการเรียนรู้ โดยใช้สมองเป็นฐาน สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
ชื่อผู้วิจัย	รุ่งทิภา ปุณะตุง
กรรมการที่ปรึกษา	ดร.อุษา ปราบหงษ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประยูร บุญใช้
ปริญญา	ปร.ด. (วิจัยหลักสูตรและการสอน)
สถาบัน	มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร
ปีที่พิมพ์	2560

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษามาตรฐานและตัวชี้วัดของการรู้
สารสนเทศ 2) พัฒนาหลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการรู้สารสนเทศ
ตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานและการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน สำหรับนักเรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และ 3) ศึกษาผลการทดลองใช้หลักสูตร การดำเนินการวิจัย
ครั้งนี้มี 3 ระยะ คือ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน 2) พัฒนาหลักสูตร และ 3) ทดลองใช้หลักสูตร
โดยใช้รูปแบบ One Group Pretest-Posttest Design ใช้ทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็น
นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 37 คน
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ หลักสูตรและคู่มือประกอบการใช้หลักสูตร แบบทดสอบ
ความสามารถในการรู้สารสนเทศ และแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการ
จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ
ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าทดสอบที (Dependent Samples t-test,
One Sample t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. มาตรฐานและตัวชี้วัดของการรู้สารสนเทศที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 6 มาตรฐาน 18 ตัวชี้วัด
2. หลักสูตรเสริมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการรู้สารสนเทศตามแนวคิดการเรียนรู้แบบผสมผสานและการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน สำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ที่มาและความสำคัญ 2) แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐาน 3) หลักการ 4) จุดมุ่งหมาย 5) มาตรฐานและตัวชี้วัดของการรู้สารสนเทศ 6) โครงสร้างเนื้อหา 7) กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้ 7.1) กระตุ้นการเรียนรู้ 7.2) เลือกประเด็นศึกษา 7.3) วางแผนค้นคว้า 7.4) มุ่งมั่นเรียนรู้ 7.5) ระดมพลังสมอง 7.6) สร้างสรรค์ผลงาน 7.7) นำเสนอผลงานกลุ่ม และ 7.8) ประเมินผลงาน 8) สื่อและแหล่งเรียนรู้ และ 9) การวัดและประเมินผล
3. ผลการทดลองใช้หลักสูตร พบว่า
 - 3.1 ความสามารถในการรู้สารสนเทศของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคะแนนเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80
 - 3.2 ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตร มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.25$, S.D. = 0.53)

คำสำคัญ หลักสูตรเสริม ความสามารถในการรู้สารสนเทศ การเรียนรู้แบบผสมผสาน การเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน

TITLE	Development of an Enrichment Curriculum for Enhancing Information Literacy According to the Blended Learning and Brain-based Learning Concepts for upper Secondary School Students
AUTHOR	Rungthiwa Punatung
ADVISORS	Dr. Usa Prabhong Asst. Prof. Dr. Prayoon Boonchai
DEGREE	Ph.D. (Research of Curriculum and Instruction)
INSTITUTION	Sakon Nakhon Rajabhat University
YEAR	2017

ABSTRACT

The purposes of this study were: 1) to investigate standards and indicators of information literacy, 2) to develop an enrichment curriculum for enhancing information literacy according to the blended learning and brain-based learning concepts for upper secondary school students, and 3) to examine the results of experiment in using the curriculum. The procedure of this study comprised 3 stages: 1) investigating basic data, 2) developing a curriculum, and 3) experimenting in use of the curriculum. The one group pretest-posttest research design was used to experiment with the sampling group of 37 upper secondary school students in the second semester of 2016. The instruments used were a developed curriculum and curriculum usage manual, a test of information literacy, and a form for assessing students' satisfaction with instructional organization according to the curriculum. Statistics used in data analysis were percentage, mean, standard deviation, t-test for dependent samples and t-test for one sample.

Findings of study were as follows:

1. The developed standards and indicators of information literacy comprised 6 standards and 18 indicators.

2. The enrichment curriculum for enhancing information literacy according to the blended learning and brain-based learning concepts for upper secondary school students consisted of 9 components: 1) origin and significance; 2) concepts and basic theories; 3) principles; 4) objectives; 5) standards and indicators; 6) content structure; 7) learning activity organization process which comprised 7 steps: 7.1) simulate learning, 7.2) choose the points, 7.3) plan to discover, 7.4) learn it, 7.5) brainstorm, 7.6) create works, 7.7) present the works of group, and 7.8) assess what learned; 8) media and sources of learning, and 9) measurement and evaluation.

3. Results of experiment in using the curriculum were found as follows:

3.1 Students' information literacy after learning was significantly higher than that before learning at the .05 level and the mean score passed the criterion of 80 out of 100.

3.2 Students' satisfaction with instructional organization according to the curriculum gained a mean score at high level ($\bar{x} = 4.25$, S.D. = 0.53).

Keywords: Enrichment Curriculum, Information Literacy, Blended Learning, Brain-based Learning